

Plenarhandling

B9-0320/2023

5.7.2023

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om läget avseende avtalet om politisk dialog och samarbete mellan EU och Kuba mot bakgrund av den höga representantens besök nyligen på ön (2023/2744(RSP))

Manu Pineda, Giorgos Georgiou, João Pimenta Lopes, Sandra Pereira
för The Left-gruppen

B9-0320/2023

**Europaparlamentets resolution om läget avseende avtalet om politisk dialog och samarbete mellan EU och Kuba mot bakgrund av den höga representantens besök nyligen på ön
(2023/2744(RSP))**

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948,
- med beaktande av den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter från 1966, särskilt artikel 1,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966,
- med beaktande av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter från 2011,
- med beaktande av de principer som fastställs i FN-stadgan,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och övriga internationella konventioner om och instrument för mänskliga rättigheter,
- med beaktande av FN:s generalförsamlings resolution 77/7 av den 3 november 2022 om nödvändigheten av att upphöra med Amerikas förenta staters ekonomiska, kommersiella och finansiella blockad mot Kuba,
- med beaktande av Förenta staternas så kallade Monroedoktrin, som förblir kärnan i den amerikanska diplomatin på den amerikanska kontinenten och motiverar dess expansionism och inblandning,
- med beaktande av avtalet om politisk dialog och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kuba, å andra sidan¹ (avtalet om politisk dialog och samarbete mellan EU och Kuba),
- med beaktande av de gemensamma pressuttalandena från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Josep Borrell, och Kubas biträdande utrikesminister Anayansi Rodríguez Camejo efter det gemensamma rådet EU-Kuba den 26 maj 2023,

¹ EUT L 337I, 13.12.2016, s. 3.

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Kuba, särskilt resolutionerna av den 15 november 2018², den 28 november 2019³, den 10 juni 2021⁴, den 16 september 2021⁵ och den 16 december 2021⁶,
- med beaktande av sin ståndpunkt av den 5 juli 2017 om utkastet till rådets beslut om ingående på unionens vägnar av avtalet om politisk dialog och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Kuba, å andra sidan⁷,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Förenta staternas ekonomiska, kommersiella och finansiella blockad mot Kuba utgör en kränkning av det kubanska folkets mänskliga rättigheter, som kan betraktas som en ekonomisk krigshandling som hindrar det kubanska folkets utveckling och ett fullständigt uppnående av FN:s mål för hållbar utveckling.
 - B. Förenta staternas blockad mot Kuba har pågått sedan februari 1962. Denna blockad motiveras av den amerikanska regeringen eftersom ”det enda förutsebara sättet att minska det inhemska stödet var genom desillusion och missmod baserade på missnöje och ekonomiska svårigheter [...] Alla sätt att försvaga Kubas ekonomiska liv måste snabbt användas [...]: vägra att ge kredit och att förse Kuba med lägre reella och monetära löner i syfte att orsaka hunger, förtvivlan och att störta regeringen.” Som sådant kan det ses som ett brott mot mänskligheten.
 - C. Konsekvenserna av USA:s ekonomiska, kommersiella och finansiella blockad har förvärrats kraftigt, bland annat under Kubas kamp mot covid-19-pandemin. Blockaden har förstärkts, särskilt sedan pandemins början, av USA:s före detta president Donald Trump, som införde ytterligare 243 tvångsåtgärder mot Kuba, bland annat ett stopp för Western Unions tjänster i hela landet, vilket gjorde det nästan omöjligt för anhängiga utomlands att skicka utländsk valuta och hindrade landets tillgång till livsviktiga läkemedel och medicinsk utrustning. Dessa åtgärder har bibehållits av Bidenadministrationen.
 - D. Några dagar innan hans mandat löpte ut i januari 2021 lade USA:s före detta president Donald Trump till Kuba på förteckningen över länder som stöder internationell terrorism under förevändningen att Kuba välkomnat de colombianska fredsavtalen och för att ha vägrat att utlämna ledarna för Nationella befrielsearmén (ELN), vilket Duques regering vid den tiden hade begärt, trots att detta stred mot internationell rätt. Begäran om utlämning drogs tillbaka av den nya colombianska regeringen. Sedan slutet av 2022 har Colombias regering under ledning av Gustavo Petro förhandlat med ELN. Ett avtal om eldupphör nåddes i Havanna den 9 juni 2023.
 - E. Införandet av Kuba på förteckningen över länder som stöder internationell terrorism har lett till nya sanktioner, som inte bara begränsar biståndet och utrikeshandeln med

² EUT C 363, 28.10.2020, s. 70.

³ EUT C 232, 16.6.2021, s. 17.

⁴ EUT C 67, 8.2.2022, s. 113.

⁵ EUT C 117, 11.3.2022, s. 104.

⁶ EUT C 251, 30.6.2022, s. 120.

⁷ EUT C 334, 19.9.2018, s. 235.

Förenta staterna och medför betydande ekonomiska begränsningar, utan också haft en negativ inverkan på handelsförbindelserna med utländska aktörer, särskilt europeiska aktörer, och har använts för att rättfärdiga återaktiveringen av avdelningarna III och IV i Helms-Burton-lagen. Förenta staternas Helms-Burton-lag kränker flera folkrättsliga principer och reglerna i det multilaterala handelssystemet. Den extraterritoriella tillämpningen av Förenta staternas blockad strider mot andra länders suveränitet, däribland medlemsstaterna. Denna blockad har lett till enorma böter på 11 miljarder US-dollar för 38 banker, däribland den franska koncernen BNP Paribas. De flesta europeiska banker (däribland ING och BNP Paribas) har sedan dess vägrat att överföra pengar till ön, vilket gör investeringar och solidaritetsåtgärder extremt komplicerade.

- F. Den viktiga turistsektorn kollapsade på grund av covid-19-pandemin och har på grund av kriget i Ukraina och energikrisen ännu inte återhämtat sig. Det kubanska folket har under den senaste tiden drabbats av allvarliga ekonomiska och sociala svårigheter i sitt dagliga liv. Det råder allvarlig brist på bränsle, vilket också orsakar betydande förseningar i livsmedelsdistributionen. Energit krisen har lett till dagliga perioder av obligatoriska strömavbrott.
- G. Det nyckfulla vädret (särskilt sedan cyklonen Ian) och det faktum att det är omöjligt att köpa reservutrustning för att ersätta trasiga maskiner leder till att situationen snabbt försämras. I december 2022 lyckades regeringen underteckna ett avtal med Turkiet om att skicka sju flytande termoelektriska kraftverk för att återställa kontinuerlig el till ön före årets slut. Denna lösning var dock endast tillfällig och strömavbrotten återinfördes under första halvåret 2023.
- H. De materiella svårigheterna har lett till en migrationskris utan motstycke. Under 2022 utvandrade uppskattningsvis 500 000 personer, varav omkring 300 000 reste in i Förenta staterna ”olagligt”.
- I. I maj 2023 hölls det tredje gemensamma rådet EU-Kuba i Havanna om den tredje omgången av genomförandet av avtalet om politisk dialog och samarbete mellan Kuba, EU och dess 27 medlemsstater, som undertecknades den 12 december 2016 och har varit i kraft provisoriskt sedan den 1 november 2017.
- J. Enligt biträdande utrikesminister Anayansi Rodríguez Camejo bekräftade det tredje gemensamma rådet de framsteg som gjorts när det gäller att uppnå de mål som fastställs i avtalet om politisk dialog och samarbete samt dess giltighet som en riktlinje och drivkraft för utveckling och fördjupning av ömsesidigt fördelaktiga förbindelser.
- K. Under sitt besök på ön i maj 2023 konstaterade Josep Borrell att trots alla begränsningar och restriktiva åtgärder på grund av den amerikanska blockaden, vilket inte gör saker och ting lättare, är vi Kubas främsta handelspartner. Han tillkännagav en fond på 14 miljoner euro för att bidra till att främja småföretag i Kuba, ett tecken på EU:s vilja att följa Kuba i dess ekonomiska och sociala reformprocess med ömsesidig respekt.
- L. Giltigheten och nyttan av alla politiska och sektoriella dialoger har fastställts i avtalet om politisk dialog och samarbete, utan att det har fastställts någon hierarki mellan dem. Olika uppföljningsåtgärder har nu planerats, särskilt det planerade besöket av EU:s särskilda representant för mänskliga rättigheter i Kuba i november 2023.

- M. Denna resolution kommer vid en mycket speciell tidpunkt för Kuba och Latinamerika, eftersom omröstningen kommer att äga rum bara några dagar före toppmötet mellan EU och Gemenskapen för Latinamerikas och Västindiens stater (Celac), som kommer att äga rum i Bryssel den 17–18 juli 2023. Den spanska högern och extremhögern har starkt argumenterat för denna resolution i samband med det nya parlamentsvalet i Spanien den 23 juli 2023. Förenta staterna och dess allierade från extremhögern i Europa försöker använda den nuvarande situationen i Kuba som förevändning för att ytterligare destabilisera landet och återupprätta den så kallade gemensamma ståndpunkten, som var en sanktionsordning som var unik i världen.
- N. FN:s generalförsamlings resolution 77/7 av den 3 november 2022 godkändes för 30:e gången i rad i år (liksom varje år sedan 1992 med undantag för 2020 på grund av pandemin), och 185 länder röstade för.
1. Europaparlamentet uttrycker sin fulla solidaritet med Kubas folk när det gäller de utmaningar som de står inför i förbindelse med landets ekonomiska och sociala utveckling i den nuvarande svåra ekonomiska situationen på grund av utländska makters agerande.
 2. Europaparlamentet avvisar alla försök att utnyttja det kubanska folkets svåra ekonomiska situation för att blanda sig i landets inre angelägenheter. Parlamentet betonar att enligt artikel 1 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter från 1966 har "[a]lla folk rätt till självbestämmande. Med stöd av denna rätt får de fritt bestämma sin politiska ställning och fritt fullfölja sin ekonomiska, sociala och kulturella utveckling" utan utländsk inblandning. Parlamentet uppmanar därför EU och dess medlemsstater att respektera internationell rätt.
 3. Europaparlamentet kräver ett omedelbart upphävande av den ekonomiska, kommersiella och finansiella blockad som införts av Förenta staterna, liksom alla andra ensidiga tvångsåtgärder, som är den främsta orsaken till denna svåra situation. Parlamentet kräver att Kuba omedelbart stryks från listan över länder som anses stödja terrorism för att få ett slut på landets svårigheter som denna förteckning orsakar att få tillgång till det internationella finansiella systemet.
 4. Europaparlamentet erkänner att den ekonomiska och sociala situationen i Kuba håller på att bli kritisk på grund av pandemins konsekvenser, energikrisen och särskilt Förenta staternas förstärkning av sanktionssystemet. Parlamentet efterlyser därför ökat bistånd till och samarbete med Kuba.
 5. Europaparlamentet betonar att i och med att Gustavo Petros regering drog tillbaka sin begäran om utlämning och den tillfälliga vapenvilan mellan ELN och Colombias regering ingicks den 9 juni 2023, finns det inte längre någon förevändning för att behålla Kuba på denna förteckning.
 6. Europaparlamentet fördömer konsekvenserna för EU:s medborgare och företag av den extraterritoriella tillämpningen av Förenta staternas ekonomiska, kommersiella och finansiella blockad och avdelningarna III och IV i Helms-Burton-lagen, och uppmanar Förenta staternas myndigheter att omedelbart stoppa denna praxis. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta fram åtgärder för att motverka effekterna av denna politik i samarbete med andra länder.

7. Europaparlamentet efterlyser en omedelbar avveckling av flottbasen och militärfängelset i Guantánamobukten, ett tillbakadragande av alla amerikanska styrkor från kubanskt territorium och ett återställande av Kubas territoriella integritet. Parlamentet uppmanar Förenta staternas myndigheter att garantera respekten för de mänskliga rättigheterna för de fångar som hålls kvar i Guantánamo, inbegripet deras rätt till en rättvis rättegång.
8. Europaparlamentet begär att förbindelserna mellan EU och Kuba ska stärkas på grundval av dialog och samarbete om gemensamma utmaningar, såsom klimatförändringar eller fullständigt uppnående av FN:s mål för hållbar utveckling.
9. Europaparlamentet välkomnar och betonar vikten av avtalet om politisk dialog och samarbete som ett viktigt verktyg för att främja förståelse och ömsesidigt gynnsamma förbindelser mellan EU och Kuba. Parlamentet välkomnar den förväntade inledningen av den fjärde genomförandecykeln för avtalet om politisk dialog och samarbete i november 2023, med politiska dialoger om mänskliga rättigheter och nedrustning, icke-spridning och vapenkontroll.
10. Europaparlamentet betonar Kubas betydelse i multilaterala forum, särskilt sedan januari 2023, och det kubanska ordförandeskapet för G77. Parlamentet framhåller de insatser som gjorts av den kubanska regeringen och det kubanska folket för att uppnå FN:s mål för hållbar utveckling och landets viktiga roll när det gäller att främja dem.
11. Europaparlamentet lovordar Kuba för dess viktiga roll i den globala kampen mot covid-19-pandemin, särskilt för landets utveckling av fem kandidatvacciner, varav tre har certifierats. Parlamentet lovordar de grupper av läkare och sjuksköterskor som räddat liv runt om i världen, även i EU.
12. Europaparlamentet beklagar att denna resolution kommer strax före toppmötet mellan EU och Celac, vilket kan ses som ett tecken på bristande respekt och skada förbindelserna mellan EU och de latinamerikanska länderna. Parlamentet fördömer användningen av mänskliga rättigheter i politiska syften för att blanda sig i Republiken Kubas inre angelägenheter av flera politiska krafter i EU och inom Europaparlamentet. Parlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik att fortsätta att föra en oberoende politik baserad på dialog och samarbete och att inte ta efter Förenta staternas konfrontationsstrategi.
13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, republiken Kubas regering och nationalförsamling, den parlamentariska församlingen EU–Latinamerika samt latinamerikanska subregionala enheter, bland annat den latinamerikanska samarbetsorganisationen Alba (Alianza Bolivariana para los Pueblos de Nuestra América) och Gemenskapen för Latinamerikas och Västindiens stater (Celac).